

Sygn. akt III AUa 2106/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maria Salańska - Szumakowicz
Sędziowie:	SSA Michał Bober SSA Aleksandra Urban (spr.)
Protokolant:	sekr.sądowy Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2015 r. w Gdańsku

sprawy M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 października 2014 r., sygn. akt IV U 309/14

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 2106/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił M. C. prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony w odwołaniu od powyższej decyzji zażądał jej zmiany, poprzez przyznanie mu prawa do żądanego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 8 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie 1 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia (...). oddalając odwołanie w pozostałym zakresie (punkt 2) i nie stwierdzając odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (punkt 3). Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, iż M. C.

urodzony (...), w dniu 8 stycznia 2014 r. wystąpił z wnioskiem o przyznanie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał 27 lat, 2 miesiące i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 14 lat i 10 pracy w szczególnych warunkach. Nadto Sąd ustalił, że M. C. był zatrudniony w Zakładzie Produkcyjno – (...) w S. w okresie od 1 września 1969 r. do 31 sierpnia 1972 r. jako uczeń zawodu, oraz od 1 września 1982 r. do 30 kwietnia 1981 r., jako monter podwozi samochodowych z tym, że w okresie od 25 kwietnia 1974 r. do 30 kwietnia 1976 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Wykonywana przez ubezpieczonego praca polegała na dokonywaniu przeglądów technicznych pojazdów w kanale remontowym oraz demontowaniu podwozi samochodowych – ich mycie w myjni tunelowej środkami chemicznymi i montażu ponownym w kanałach. Wnioskodawca był pracownikiem stałym, zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy

W sprawie poza sporem była okoliczność, iż M. C. osiągnął z dniem (...) przewidziany przepisami prawa wiek emerytalny oraz że posiada wymagany staż ubezpieczeniowy. Organ rentowy nie kwestionował także faktu nie przystąpienia przez wnioskodawcę do otwartego funduszu emerytalnego.

Istota sporu w koncentrowała się natomiast wokół ustalenia, czy praca świadczona przez ubezpieczonego od 1 września 1969 r. do 30 sierpnia 1972 r. oraz od 1 września 1972 r. do 30 kwietnia 1981 r. była pracą w szczególnych warunkach, a w konsekwencji, czy wnioskodawca spełnił ostatnią przesłankę do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd Okręgowy, po przeprowadzeniu analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, uznał, że w okresie zatrudnienia od 1 maja 1976 r. do 30 kwietnia 1981 r. (po odbyciu służby wojskowej) w Przedsiębiorstwie Państwowym Zakład Produkcyjno – (...) w S. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych zgodnie z wykazem A Działu XIV poz. 16 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. nr poz. 43), co pozwoliło na ustalenie, że legitymuje się on – wspólnie z wcześniej ustalonym okresem – ponad 15 letnim okresem pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe, przy uwzględnieniu treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440) oraz § 2 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43), Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS orzekła, jak w punkcie I wyroku. Na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy oddalił odwołanie wnioskodawcy w pozostałym zakresie, tj. w zakresie, w jakim domagał się on przyznania mu prawa do renty od dnia 21 lutego 2014 r. (punkt 2 wyroku).

Zważywszy, że ustalenie faktycznych warunków pracy mogło zostać poczynione dopiero na etapie postępowania sądowego na podstawie dowodów, którymi organ rentowy nie dysponował, Sąd nie stwierdził odpowiedzialności pozwanego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji - art. 118 ust. 1a a contrario ustawy o emeryturach i rentach z FUS - o czym orzekł, jak w punkcie 3 wyroku).

Apelację od wyroku wywiódł pozwany zaskarżając go w zakresie punktu 1 i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego tj. art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z § 2 ust. 1 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. poprzez przyjęcie, że wnioskodawca legitymuje się 15-letnim okresem wykonywania pracy w szczególnych warunkach, a tym samym spełnia wszystkie przesłanki do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym oraz naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej oceny materiału dowodowego prowadzący do błędnych ustaleń oraz nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł o zmianę punktu 1 zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania w całości.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, iż Sąd I instancji nie dokonał dogłębnej analizy sprawy, a opisany w uzasadnieniu stan faktyczny został w głównej mierze oparty na zeznaniach świadków, przy pominięciu istotnych dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy, które potwierdzają odmienny stan rzeczy. Pozwany podkreślił, że z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy w szczególności z licznych angaży, datowanych również po 1 maja 1976 r. wynika, iż ubezpieczony zatrudniony był w Przedsiębiorstwie Państwowym Zakład Produkcyjno - (...) w S. na stanowisku ślusarza. Nadto nie bez znaczenia dla oceny zgromadzonego materiału pozostaje również treści pisma z dnia 1 marca 1979 r. adresowanego do ubezpieczonego, jako ślusarza, w którym Zakład Produkcyjno- (...) w S. zawiadamia, iż na skutek negatywnego wyniku egzaminu przed Zakładową Komisją Kwalifikacyjną dotychczasowa kategoria zaszeregowania pozostaje bez zmian. W tej sytuacji trudno dać wiarę, że ubezpieczony - pozostając przy dotychczasowej kategorii zaszeregowania - faktycznie wykonywał inne niż prace ślusarskie, w tym w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych.

Nadto, skarżący podkreślił, że zakładając czysto hipotetycznie, iż wnioskodawca przez jakąś część dnia wykonywał prace mechanika samochodowego stricte w kanałach remontowych, to przez pozostałą wykonywał też inne prace poza kanałem przypisane mechanikom samochodowym, albowiem, jak wskazał świadek Z. L., ubezpieczony był mechanikiem gwarancyjnym, tzn. brał udział przy naprawach serwisowych samochodów, w ramach których sprawdzał np. poziom płynów eksploatacyjnych pojazdów czy stan oświetlenia - czyli prace poza kanałami naprawczymi. Również sam ubezpieczony oświadczył, iż oprócz przeglądów technicznych do jego zadań należało m.in. umieszczanie części samochodowych w myjni tunelowej.

Wobec tak poczynionych ustaleń, nieuprawnionym był wniosek, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał zatrudnienie w charakterze mechanika przebywając w kanałach remontowych.

Poza tym Sąd I instancji wskazując, że stanowisko, na którym zatrudniony był ubezpieczony jest zgodne z wykazem A Dział XIV poz. 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. nie wskazał zarządzenia resortowego, które zawiera enumeratywny katalog stanowisk, które można zaliczyć do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Wobec powyższego uznać należało, że Sąd I instancji w sposób błędny ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, naruszając regułę zawartą w art. 233 k.p.c., a co za tym idzie wydał wyrok, który nie jest zgodny z obowiązującymi przepisami.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, zaś w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił on też błędów w rozumowaniu w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, albowiem prawidłowo zinterpretował i zastosował odpowiednie przepisy prawa.

Sąd Apelacyjny zaakceptował w całości ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, traktując je jak własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego, szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, opubl. OSNAPIUS z 1999 r., z. 24, poz. 776).

W pierwszej kolejności wskazać należy, że prawo do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze przewidziane jest w art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.), zawartym w rozdziale 2 działu II ustawy dotyczącym urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. Przepis ten w ust. 4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w

szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 powyższego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Stosownie do treści art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli: (1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz (2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. co najmniej 25 lat dla mężczyzn). W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Przepis ten ma charakter przejściowy, bowiem zawarty został w rozdziale 2 działu X ustawy zawierającym przepisy intertemporalne. Dotyczy on wyłącznie tych ubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. na dzień 1 stycznia 1999 r., już legitymowali się wymaganym okresem składkowym i nieskładkowym - a w tym wymaganym okresie pracy w warunkach szczególnych, lecz nie osiągnęli wieku emerytalnego.

W sprawie bezsporne jest, iż wnioskodawca(...) ukończył 60 rok życia, nie przystąpił do OFE, a na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej posiadał ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Sporny w sprawie pozostawał wyłącznie okres pracy ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Państwowym Zakładzie Produkcyjno – (...) w S. od 1 maja 1976 r. do 30 kwietnia 1981 r. na stanowisku, o którym mowa w Wykazie A, Dziale XIV poz. 16 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43). Pozwany podnosił bowiem, iż w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego brak jest podstaw do przyjęcia, iż wnioskodawca w powyższym zakładzie pracy we wskazanym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu, pracę na stanowisku uprawniającym do uzyskania emerytury w wieku wcześniejszym, tj. monterą podwozi samochodowych w kanałach remontowych.

Sąd Apelacyjny nie podziela powyższego stanowiska organu rentowego.

Przystępując do oceny zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału dowodowego, jak również dokonanej subsumcji prawnej wskazać należy, że niewątpliwie – na co zwrócił uwagę pozwany w apelacji - warunkiem uznania za pracę w warunkach szczególnych jest wykonywanie pracy stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) na stanowisku wymienionym w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152 oraz z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638). Skoro tak, to nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Jednakże od tej reguły istnieją odstępstwa. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, kiedy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 62/07, LEX Nr 375653; dnia 5 maja 2009 r., I UK 4/09, LEX Nr 509022 oraz z dnia 11 marca 2009 r., II UK 243/08). Drugie odstępstwo dotyczy przypadków, kiedy czynności wykonywane w warunkach nienarządzających na działanie czynników szkodliwych

dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008, I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 oraz z dnia 22 kwietnia 2009 r., II UK 333/08, LEX nr 1001310).

Przekładając powyższe na grunt analizowanej sprawy zaznaczyć trzeba, że - jak prawidłowo wskazał Sąd I instancji - dokonując oceny danego zatrudnienia w kontekście możliwości jego zakwalifikowania do pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych - § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze - nie można dokonywać jej zbyt rygorystycznie, albowiem w żadnym procesie technologicznym nie jest możliwe wykonywanie zatrudnienia tzw. szczególnego przez 100% czasu pracy. Mało tego nie było intencją ustawodawcy przyznanie prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym wyłącznie osobom, które przez pełną dniówkę roboczą nie wykonują żadnych innych czynności poza wymienionymi w wykazie A. Jak wynika z ugruntowanego we wskazanej mierze stanowiska Sądu Najwyższego, w ramach pracy w warunkach szczególnych wykonuje się także inne czynności mające związek z taką pracą. W przypadku wnioskodawcy - jak wynika zarówno z wyjaśnień samego ubezpieczonego, jak i powołanych w sprawie świadków - na pewno będzie to wymiana wadliwych elementów, których zamocowanie wymaga dostępu zarówno do podwozia, jak i nadwozia i takie czynności wnioskodawca niewątpliwie wykonywał, a ponadto naprawienie usterki wymontowanego w kanale podzespołu bezpośrednio przy stanowisku pracy i ponowne jego zamontowanie. Niektóre z tych prac miały charakter incydentalny, inne zaś były związane z prawidłowym wykonaniem naprawy uszkodzonych części - wymontowywanie uszkodzonej części samochodu wymagało pracy zarówno w kanale, jak i nad nim, ale był to jeden ciąg szeregu czynności przy naprawie, stanowiący integralną część procesu technologicznego. Podobnie należy ocenić pracę ubezpieczonego w myjni tunelowej, w której czyszczeniu podlegały wymontowane uprzednio przez wnioskodawcę elementy. Jak wyjaśnił bowiem M. C. na rozprawie apelacyjnej w dniu 12 maja 2015 r., będąc zatrudnionym na stanowisku montera podwozi samochodowych, przy przeglądach serwisowych był zobligowany do demontażu poszczególnych części auta, wymyciu ich i przekazaniu do oceny działowi kontroli, który podejmował decyzję, czy dany element pojazdu będzie poddawany naprawie, czy też wymianie, której dokonywał wnioskodawca. Powyższe zresztą potwierdzili powołani w sprawie świadkowie w zeznaniach, które Sąd I instancji uznał za wiarygodne i przyjął za podstawę do poczynienia ustaleń faktycznych niezbędnych do wydania w sprawie wyroku. Zaznaczyć trzeba - odnosząc się do podniesionych przez pozwanego w apelacji zarzutów w przedmiocie braku stałości wykonywanego przez ubezpieczonego zatrudnienia w warunkach szczególnych - że wykonywanie pracy montera podwozi samochodowych - mechanika nigdy nie było i nie jest ograniczone jedynie do pracy w kanałach remontowych, choć to w kanale wykonywana jest przeważająca ilość prac związanych czy to z przeglądem, czy też z naprawą samochodu, zwłaszcza, jeśli - co ma miejsce w przedmiotowej sprawie - chodzi o obsługę samochodów ciężarowych. Podkreślić bowiem trzeba, że nie jest możliwym, by monter podwozi samochodowych - mechanik, wykonywał swoje obowiązki tylko i wyłącznie w kanałach remontowych. A skoro tak, to oczywistym jest, że M. C. wykonywał również inne czynności, aniżeli naprawa pojazdów w kanałach remontowych przez osiem godzin dziennie, co zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie powinno decydować i nie decyduje o pozbawieniu go prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, zwłaszcza - co wynika z zaprezentowanych powyżej wywodów - że wszystkie te czynności pozostając ze sobą w niezaprzeczalnym związku były wykonywaniem pracy określanej w wykazie A Dziale XIV pod pozycją 16 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jako prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 13 grudnia 2012 r., sygn. akt III AUa 1022/12, LEX nr 1237291). Na tożsamym stanowisku stanął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 stycznia 2012 r. (I UK 189/11, LEX nr 1125264) wskazując, iż pomimo wykonywania pewnych czynności w warunkach nienarządzających bezpośrednio na szkodliwe dla zdrowia czynniki, można uznać, że dana osoba wykonuje pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (por. też. wyrok Sądu Najwyższego z 5 października 2011r., II UK 48/11, LEX nr 1108485; wyrok Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2009r., I UK 201/08, LEX nr 738338).

Powyższej oceny nie może również zmienić fakt, że w angażach znajdujących się w dokumentach osobowych wnioskodawcy jego stanowisko było określane zazwyczaj mianem ślusarza, albowiem - zgodnie z poglądem wyrażonym w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011r. (III UK 174/10, LEX nr 901652) - dla oceny,

czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy, a ten w omawianej sprawie - w kontekście wiarygodnych zeznań świadków oraz wyjaśnień ubezpieczonego - bezsprzecznie kwalifikuje zatrudnienie M. C. do zatrudnienia „szczególnego”. Praca w szczególnych warunkach bowiem to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Powyższe zaś świadczy o tym, że nawet jeśli w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego w sposób nieprawidłowy została wskazana nazwa stanowiska zajmowanego przez ubezpieczonego, to i tak nie może to być decydującym kryterium w zakresie jego oceny pod kątem zakwalifikowania do prac wykonywanych (czy też nie) w szczególnych warunkach, zwłaszcza wobec kategoriycznych i w pełni wiarygodnych zeznań powołanych w sprawie świadków oraz wyjaśnień ubezpieczonego. Mało tego, w aktach osobowych wnioskodawcy – wbrew twierdzeniom pozwanego zawartym w apelacji – poza dokumentami określającymi stanowisko ubezpieczonego mianem ślusarza, znajduje się również dokument potwierdzający fakt, że ubezpieczony w spornym okresie był zatrudniony na stanowisku mechanika samochodowego, tj. opinia służbowa z dnia 10 kwietnia 1981 r., przygotowana przez z-cę dyrektora P. R., z której wynika, że M. C., z zawodu ślusarz, od 1 września 1969 r. jest zatrudniony w Zakładzie Produkcyjno - (...) w S., początkowo jako uczeń nauki zawodu, a od 1 września 1972 r. na stanowisku mechanika napraw pojazdów samochodowych. Powyższe wynika również ze znajdującego się w aktach emerytalnych wnioskodawcy, niekwestionowanego przez pozwanego świadectwa pracy z dnia 16 kwietnia 1982 r., wystawionego przez (...) w S. w którym została zawarta informacja, że w okresie od 1 września 1972 r. do 30 kwietnia 1981 r. ubezpieczony był zatrudniony na stanowisku montera podwozi samochodowych.

Mając na uwadze zaprezentowane rozważania, Sąd Apelacyjny uznał, że wnioskodawca niewątpliwie w okresie od 1 maja 1976 r. do 30 kwietnia 1981 r. będąc zatrudnionym w Przedsiębiorstwie Państwowym Zakładzie Produkcyjno - (...) w S. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zatrudnienie na stanowisku montera podwozi samochodowych w kanałach remontowych, tj. zatrudnienie, o którym mowa w Dziale XIV, pod pozycją 16, wykazu A, załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Zajmując stanowisko w przedmiocie zarzutu pozwanego nie wskazania przez Sąd I instancji zarządzenia resortowego, które wymienia stanowisko wykonywane przez wnioskodawcę wskazać należy, że okoliczność ta, pozostaje dla oceny prawidłowości zaskarżonego orzeczenia bez znaczenia. Podkreślić bowiem trzeba, że źródłem prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach jest ustawa z 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS oraz rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Nie jest nim natomiast zarządzenie resortowe, jako że nie stanowi źródła prawa - art. 87 Konstytucji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 24 kwietnia 2013 r., III AUa 238/13, LEX nr 1313374). Zarządzenia resortowe mogą mieć dla sądu jedynie charakter interpretacyjny, pomocniczy, nie mają jednak mocy prawnie wiążącej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 23 stycznia 2014 r., III AUa 606/13, LEX nr 1515292). A skoro tak, to brak wskazania powyższego w żadnej mierze nie może zaważyć na uznaniu (lub nie) wykonywanego przez wnioskodawcę zatrudnienia za pracę świadczoną w warunkach szczególnych. Stąd zarzut pozwanego uznać należało za chybiony.

W ocenie instancji odwoławczej wywieziona przez organ rentowy apelacja, a także zaprezentowane w niej zarzuty, nie podważyły skutecznie prawidłowości dokonanych przez Sąd Okręgowy, jego ustaleń, jak również oceny mocy dowodowej i wiarygodności zebranego w sprawie materiału dowodowego, a także prawidłowo przeprowadzonej subsumcji prawnej. Sąd Okręgowy zgromadził bowiem odpowiedni materiał dowodowy, którego ocena pozwoliła na nie budzące wątpliwości ustalenie, że sporny okres, którego zaliczenia wnioskodawca domagał się w toku postępowania był w istocie okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

A zatem, skoro wnioskodawca udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a co za tym idzie spełnił wszystkie, konieczne do przyznania wcześniejszej emerytury warunki (wiek 60 lat, 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych), określone w przepisie art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U nr 8, poz.43), to zasadnym było przyznanie mu prawa do żądanego świadczenia, począwszy od dnia (...), tj. od daty, w której spełnił wszystkie, niezbędne do przyznania emerytury warunki (art. 129 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych).

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny, na mocy art. 385 k.p.c., orzekł, jak w sentencji.